SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1365

av Jesper Skalberg Karlsson (M)

Skjutbanor i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa åtgärder som säkerställer att Sverige även i framtiden har god tillgång på skjutbanor i hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sveriges inträde i försvarsalliansen Nato och det försämrade säkerhetsläget i vårt närområde ställer högre krav på vår beredskap och förmågan att upprätthålla skjutskicklighet under säkra och kontrollerade former. Skjutbanor utgör en nödvändig infrastruktur för Försvarsmakten och hemvärnet, för frivilliga försvarsorganisationer och polisen samt för landets jägare och sportskyttar.

Det innebär inte att vanliga jägare förväntas försvara Sverige med jaktvapen i hand. Men en bred kunskap om säker vapenhantering och skytte är en tillgång som kan stärka samhällets motståndskraft. Erfarenheter från Ukraina visar vilken betydelse frivilliga kan få när deras engagemang tas till vara genom utbildning och organiserade försvarsinsatser. Då har också skjutbanorna en viktig roll.

Trots detta präglas många anläggningar av osäkerhet i sina tillståndsprocesser och av otydligheten i tillämpningen av miljöregler, kanske särskilt vad gäller bly och buller. Många lokala skjutbanor hålls levande endast tack vare envisa eldsjälar som lägger ned tid, möda och pengar på att hålla dem öppna.

Moderaterna har inför valet 2026 presenterat ett vallöfte om ett skjutbanelyft. Inriktningen är att värna befintliga skjutbanor och göra det lättare att anlägga nya, även nära och inom större städer. När en kommun vill avveckla eller flytta en fungerande skjutbana bör den erbjuda skytteföreningen en ny plats. Det är en välkommen inriktning som nästa regering behöver omsätta i konkreta åtgärder. Tillgången till säker träning och övning ska kunna öka i takt med totalförsvarets behov, samtidigt som jägare och sportskyttar har fortsatt goda möjligheter att öva.

Finland är en relevant förebild i sammanhanget. Där har regeringen satt som mål att öka antalet skjutbanor till omkring 1 000 vid slutet av årtiondet. Arbetet omfattar att värna befintliga anläggningar, underlätta etableringen av nya och förenkla tillståndsprocesserna. Regionala behov och olika användargrupper ska beaktas. Inriktningen är att skapa långsiktighet och förbättra tillgängligheten, inte minst där totalförsvaret och jägarna har behov.

Sverige bör följa efter. Ett statligt stöd tillsammans med mer förutsägbara och effektiva regler kan låta komplicerat, men i andra vågskålen finns risken att allt fler skjutbanor stängs ned – medan behovet av skjutbanor fortsätter öka. Utöver ett program för att vidmakthålla nuvarande skjutbanor i hela landet bör det övervägas om skjutbanor av betydelse för totalförsvaret kan klassificeras som samhällsviktig verksamhet och vad det skulle kunna innebära för deras långsiktiga förutsättningar.

Skjutbanor finns inte överallt och behöver inte finnas överallt. Men när svenska skjutbanor hotas av nedläggning samtidigt som Finland arbetar för att öka antalet ges skäl till eftertanke, givet att vi delar säkerhetspolitisk situation i flera avgörande delar. Givetvis ska anläggningar omfattas av rimliga regler kring exempelvis säkerhet och miljökrav. Däremot behöver staten ta ett omtag när situationen riskerar att gå ut över viktiga samhällsintressen som totalförsvaret. Statens viktigaste uppgift är nämligen att skydda befolkningen och landet. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M)